

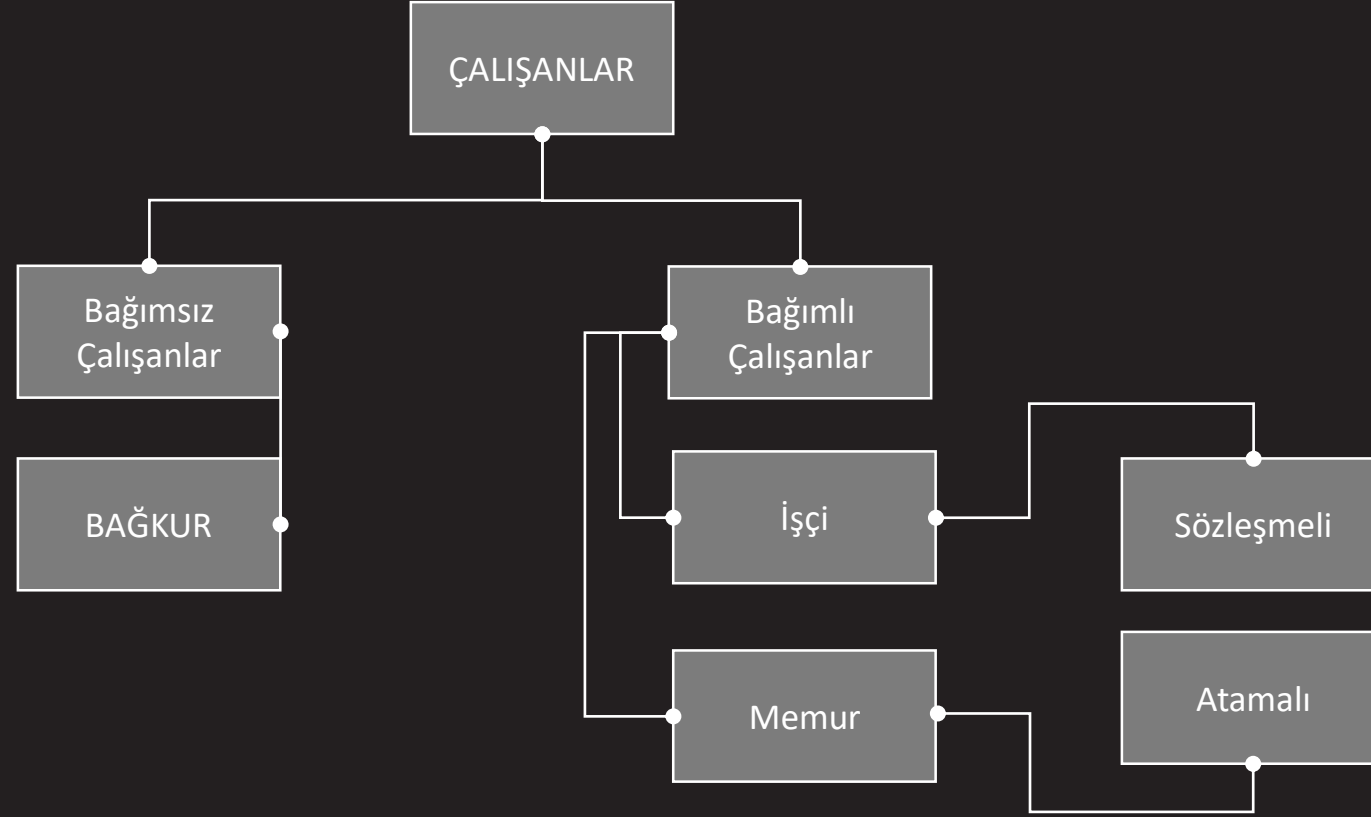
Genel Konular - a - ÇALIŞMA MEVZUATI İLE İLGİLİ BİLGİLER

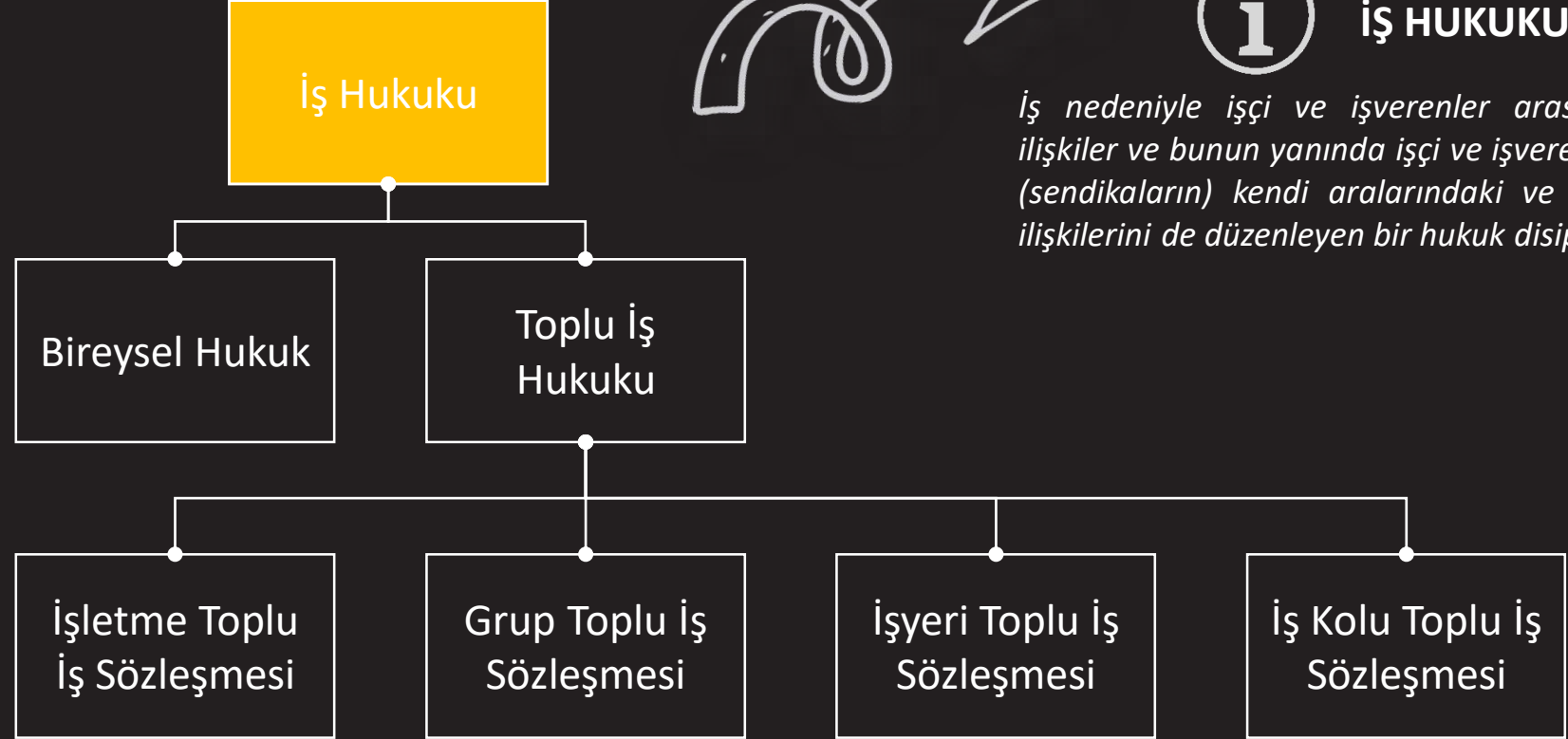

Müh. Erdiç DEĞİRMENCİOĞLU
Elk.-Elektronik Mühendisi
A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı - 122843
Adli Bilişim Uzmanı
İç Anadolu Bölge Bilirkişisi – 46464
Konkordato Komiseri

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Hukuki Yollar Tanım

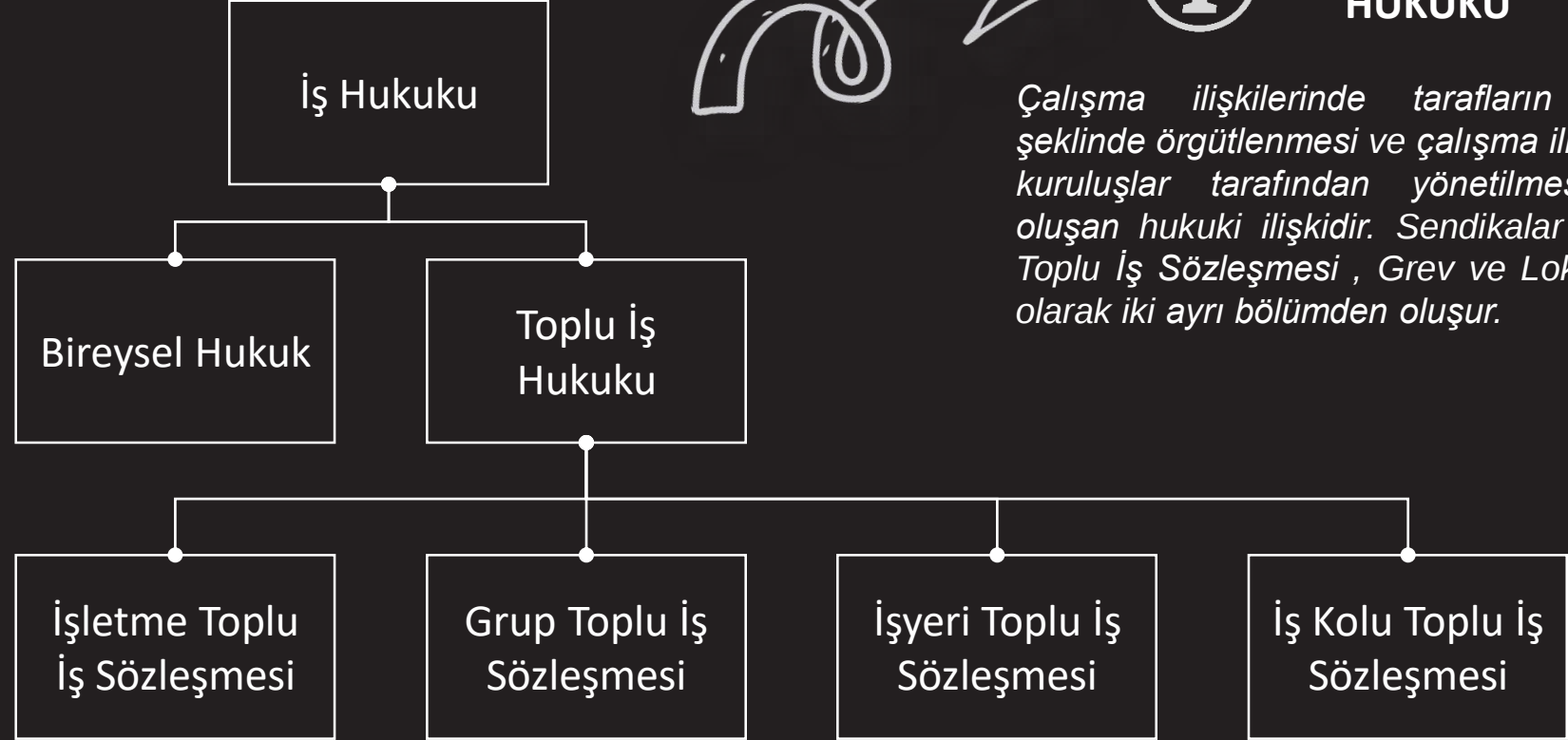
Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İş Hukuku Tanım

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İş Hukuku Tanım

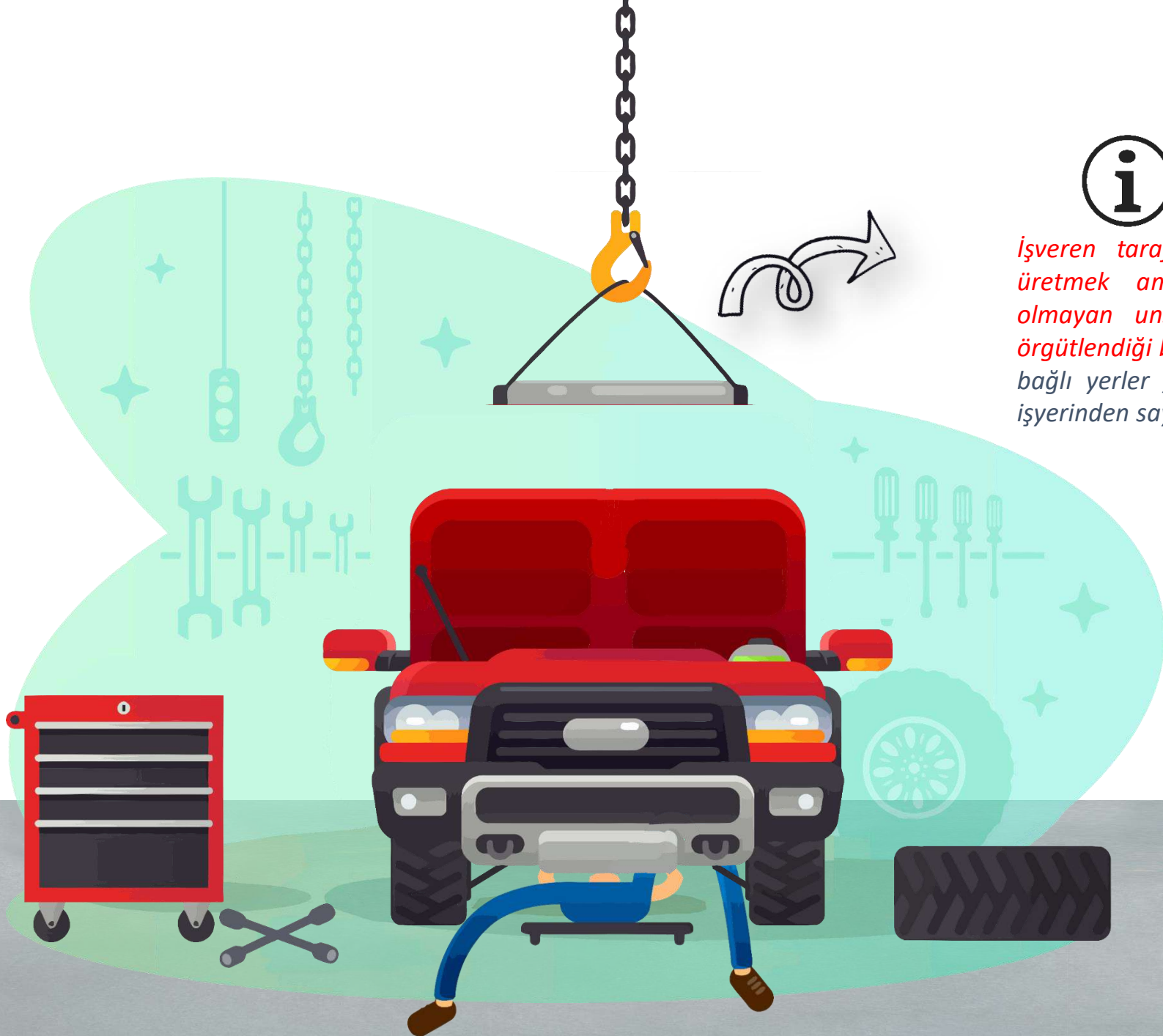
TOPLU İŞ HUKUKU

Çalışma ilişkilerinde tarafların sendikalar şeklinde örgütlenmesi ve çalışma ilişkilerinin bu kuruluşlar tarafından yönetilmesi şeklinde oluşan hukuki ilişkidir. Sendikalar Hukuku ve Toplu İş Sözleşmesi , Grev ve Lokavt Hukuku olarak iki ayrı bölümden oluşur.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İş Hukuku Tanım

İŞYERİ

İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir . İşyerine bağlı yerler , eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İş Hukuku Tanım

İŞLETME

İktisadi bir amacın gerçekleştirilmesi için bir girişimciye ait bir veya birden fazla işyerinin örgütlenmesinden oluşan bir birimdir

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İş Hukuku Tanım

ÇALIŞAN

Kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın kamu veya özel işyerinde istihdam edilen gerçek kişi.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İş Hukuku Tanım

İŞVEREN

Çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar.

İşveren adına her türlü
işyerinin ve işlemlerinin
görev alan kimse değildir.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışma Süreleri

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışma Süreleri

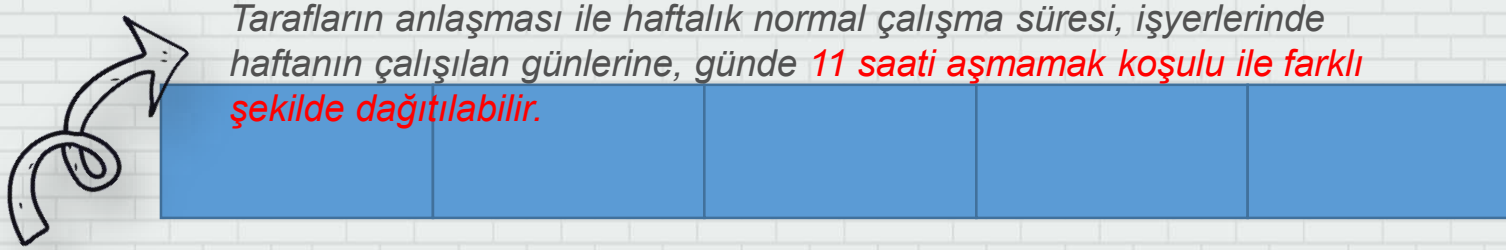

Normal çalışma süresi haftada en çok işçiler için **45 saattir. Memurlar için 40 saat.**

HAFTALIK YASAL ÇALIŞMA SÜRESİ

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışma Süreleri

Pazartesi

Salı

Çarşamba

Perşembe

Cuma

8 Saat

8 Saat

8 Saat

8 Saat

8 Saat

Pazartesi

Salı

Çarşamba

Perşembe

Cuma

Cumartesi

7,5 Saat

7,5 Saat

7,5 Saat

7,5 Saat

7,5 Saat

7,5 Saat

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışma Süreleri

Temel eğitimi tamamlamış ve okula gitmeyen çocukların çalışma saatleri günde 7 ve haftada 35 saatten fazla olamaz.

Ancak, **15 yaşını tamamlamış çocuklar** için bu süre günde 8 ve haftada 40 saate kadar artırılabilir.

Okula devam eden çocukların eğitim dönemindeki çalışma süreleri, eğitim saatleri dışında olmak üzere, en fazla günde 2 saat ve haftada 10 saat olabilir. Okulun kapalı olduğu dönemlerde çalışma süreleri yukarıda öngörülen süreleri aşamaz.

HAFTALIK YASAL ÇALIŞMA SÜRESİ

Pazartesi

7 Saat

Salı

7 Saat

Çarşamba

7 Saat

Perşembe

7 Saat

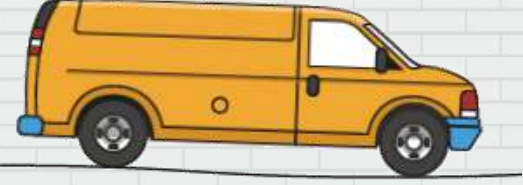
Cuma

7 Saat

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışma Sürelerinden Sayılan Haller

İşçilerin işveren tarafından işyerlerinden başka bir yerde çalıştırılmak üzere gönderilmeleri halinde yolda geçen süreler.

İşçinin işinde ve her an iş görmeye hazır bir halde bulunmakla beraber çalıştırılmaksızın ve çıkacak işi bekleyerek boş geçirdiği süreler.

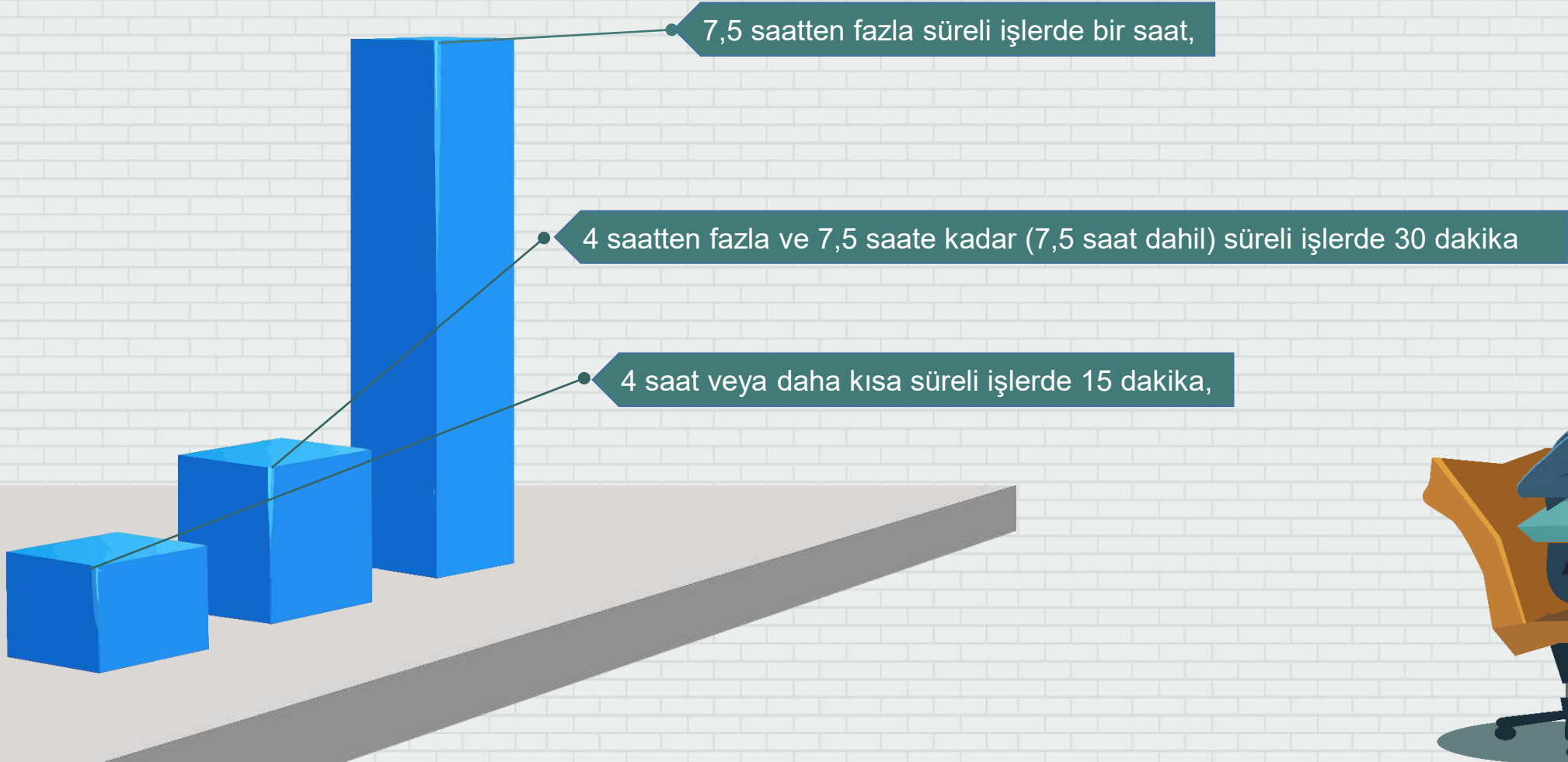
İşçinin işveren tarafından başka bir yere gönderilmesi veya işveren evinde veya bürosunda ya da işverenle ilgili herhangi bir yerde meşgul edilmesi suretiyle asıl işini yapmaksızın geçirdiği süreler.

Çocuk emziren kadın işçilerin çocuklarına süt vermeleri için ayrılacak süreler

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Ara Dinlenme

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Gece Süresi ve Gece
Çalışması

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Gece Süresi ve Gece Çalışması

Çalışma hayatında “gece” en geç saat 20.00’de başlayarak en erken saat 06.00’ya kadar geçen ve en fazla 11 saat süren dönemdir.

İşçilerin gece çalışmaları 7,5 saati geçemez.

Gece ve gündüz işletilen ve nöbetleşe işçi postaları kullanılan işlerde, bir çalışma haftası gece çalıştırılan işçilerin, ondan sonra gelen ikinci çalışma haftası gündüz çalıştırılmaları suretiyle postalar sıraya konur. Gece ve gündüz postalarında iki haftalık nöbetleşme esası da uygulanabilir. Postası değiştirilecek işçi kesintisiz en az 11 saat dinlendirilmeden diğer postada çalıştırılmaz.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Telafi Çalışmaları

- Zorunlu nedenlerle işin durması
- Genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi
- Normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması.
- İşyerinin tamamen tatil edilmesi
- İşçinin talebi ile kendisine izin verilmesi

İşveren iki ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir.

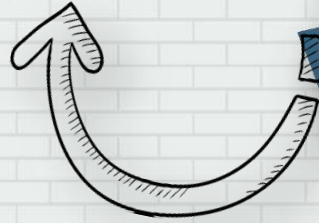
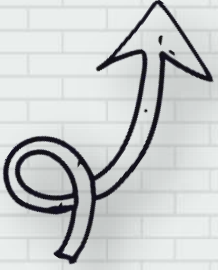
Telafi çalışmaları, günde üç saatten fazla olamaz ve telafi çalışmasıyla birlikte o günkü toplam çalışma süresi 11 saati aşamaz. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılamaz.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Haftalık İş Günlerine Bölünemeyen Çalışma Süreleri

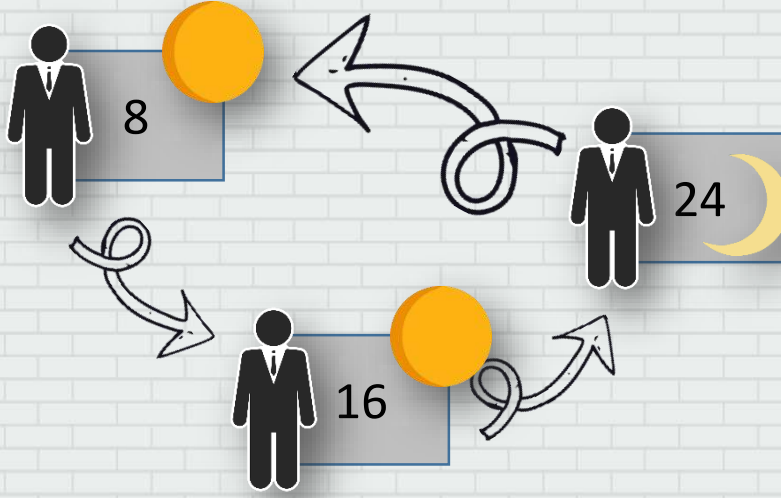
iş haftası veya haftalarından sonraki dönemde işçinin daha az sürelerle çalıştırılması suretiyle, toplam çalışma süresi, çalışması gereken toplam normal süreyi geçmeyecek şekilde denkleştirilir.

Karayollarında, demiryollarında, deniz, göl ve akarsularda hareket halindeki taşıtlarda yapılan ve 854 sayılı Deniz İş Kanununa tabi olmayan taşıma işlerinde olduğu gibi, iş süresinin bir haftanın çalışma günlerine bölünmesi suretiyle yürütülmesine nitelikleri bakımından olanak bulunmayan işlerde

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Posta Halinde İşçi Çalıştırılan İşler

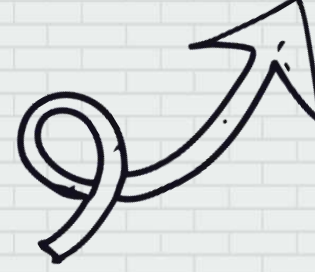

- Posta değişiminde işçiler sürekli olarak **en az 11 saat dinlendirilmeden çalıştırılmaz**. Bu hüküm, postası değiştirilen işçilere de uygulanır.
- Nitelikleri dolayısıyla sürekli çalıştıkları için durmaksızın birbiri ardına postalar halinde işçi çalıştırılarak yürütülen işlerde posta sayısı **24 saatlik süre içinde en az üç işçi postası çalıştırılacak şekilde düzenlenir**.
- Gece dönemine denk düşen 20.00-06.00 saatleri arasındaki işçi postalarında, 18 yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçilerin çalıştırılmaları yasaktır.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Genel Açıklamalar

Her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının **% 50 yükseltilmesi,**

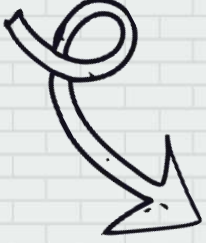
- Fazla çalışma, Kanunda yazılı koşullar çerçevesinde, haftalık **45 saati aşan çalışmalardır.**
- Fazla sürelerle çalışma ; haftalık çalışma süresinin sözleşmelerle **45 saatin altında belirlendiği durumlarda bu çalışma süresini aşan ve 45 saate kadar yapılan çalışmaları ifade eder.**

Fazla sürelerle çalışmalarda her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin **saat başına düşen miktarının % 25** suretiyle ödenir.

Çalışma Mevzuatı ile İlgili Bilgiler

**Fazla Çalışma
Yaptırılmayacak İşçiler**

- 18 yaşını doldurmamış işçilere,
- İş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesi ile önceden veya sonradan fazla çalışmayı kabul etmiş olsalar bile sağlıklarının elvermediği işyeri hekiminin veya herhangi bir hekimin raporu ile belgelenen işçilere,
- Gebe, yeni doğum yapmış ve çocuk emziren işçilere,
- Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalıştırılan işçilere,

Fazla çalışma yaptırılamaz.

Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan işçilere fazla sürelerle çalışma da yaptırılamaz

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Fazla Çalışmanın Sınırı

Fazla çalışma
süresinin toplamı
bir yılda

270

saatten fazla olamaz

Bu süre sınırı, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkindir. Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sürelerinin hesabında yarım saatten az olan süreler yarım saat, yarım saati aşan süreler ise bir saat sayılır.

**EMNİYET
TEDBİRLERİNİ AL
İŞİNİ
ŞANSA
BIRAKMA**

Müh. Erdiñ DEĞİRMENCİOĞLU
Elk.-Elektronik Mühendisi
A Sınıfı İş Güvenliğı Uzmanı - 122843
Adli Bilişim Uzmanı
İç Anadolu Bölge Bilirkişisi – 46464
Konkordato Komiseri

ÇALIŞANLARIN YASAL HAK VE SORUMLULUKLARI

Müh. Erdinç DEĞİRMENCİOĞLU
Elk.-Elektronik Mühendisi
A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı - 122843
Adli Bilişim Uzmanı
İç Anadolu Bölge Bilirkişisi – 46464
Konkordato Komiseri

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların Yasal Hak
ve Sorumlulukları

6331

Sayılı İş Sağlığı ve
Güvenliği Kanunu

4857

Sayılı
İş Kanunu

5510

Sayılı Sosyal Sigortalar
ve Genel Sağlık Sigortası
Kanunu

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

6331 Sayılı Kanun Amacı

İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

6331 Sayılı Kanunun Kapsamı

Kamu ve özel sektöre ait tüm işler ve işyerleri işveren, işveren vekili, çırak ve stajyer de dahil tüm çalışanlar

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

6331 Sayılı Kanun
Kapsamı

**ANCAK AŞAĞIDA BELİRTİLEN FAALİYETLER VE KİŞİLER HAKKINDA BU KANUNUN
HÜKÜMLERİ UYGULANAMAZ !**

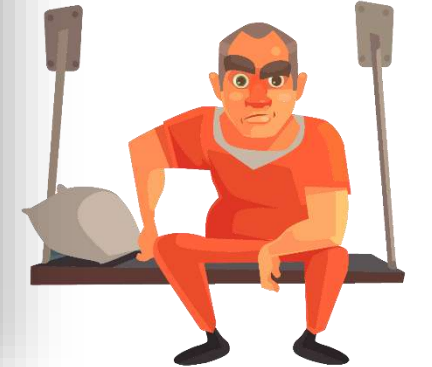
d) Hükümlü ve tutuklulara yönelik infaz hizmetleri sırasında, iyileştirme kapsamında yapılan iş yurdu, eğitim, güvenlik ve meslek edindirme faaliyetleri.

ç) Çalışan istihdam etmeksizin kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretimi yapanlar.

c) Ev hizmetleri.

b) Afet ve acil durum birimlerinin müdahale faaliyetleri.

a) Türk Silahlı Kuvvetleri, genel kolluk kuvvetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının faaliyetleri.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İşverenin Yükümlülükleri

Çalışanların risklerden korunması aşamasında

Uygun talimatlar
hazırlamak , çalışanlara
tebliğ etmek .

İşin kişilere uygun
hale getirilmesi

Tehlikeli olanı tehlikesiz ya da
daha az tehlikeli olanla
değiştirmek

**Risklerden
kaçınmak**

**Kaçınılması mümkün
olmayanları analiz
etmek**

**Risklerle kaynağında
mücadele etmek**

Toplu koruma
tedbirlerini almak.

Teknolojik gelişmelere
uyum sağlamak.

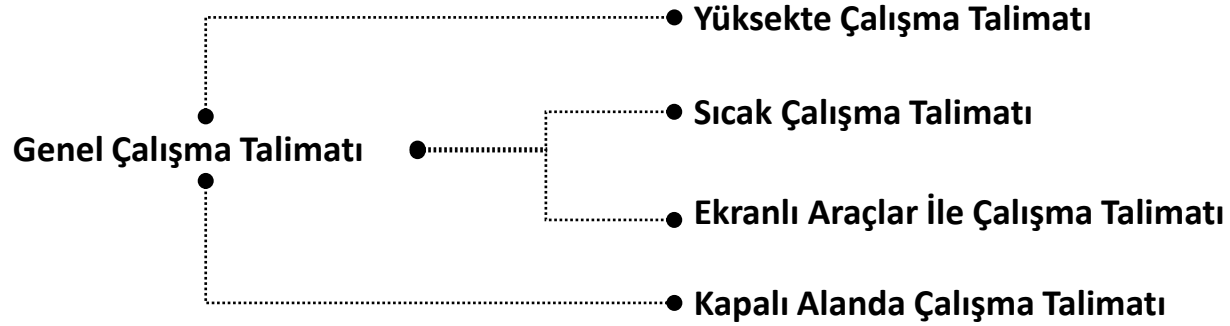
Genel bir önleme
politikası oluşturmak

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İşverenin Yükümlülükleri

Uygun talimatlar hazırlamak , çalışanlara tebliğ etmek .

Ve diğer işlerin niteliklerine göre talimatlar hazırlanır , çalışanlara sözlü ve yazılı tebliği gerçekleştirilir.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İşverenin Yükümlülükleri

İşin kişilere uygun hale getirilmesi

İşe uygun çalışma şekli belirlenir .

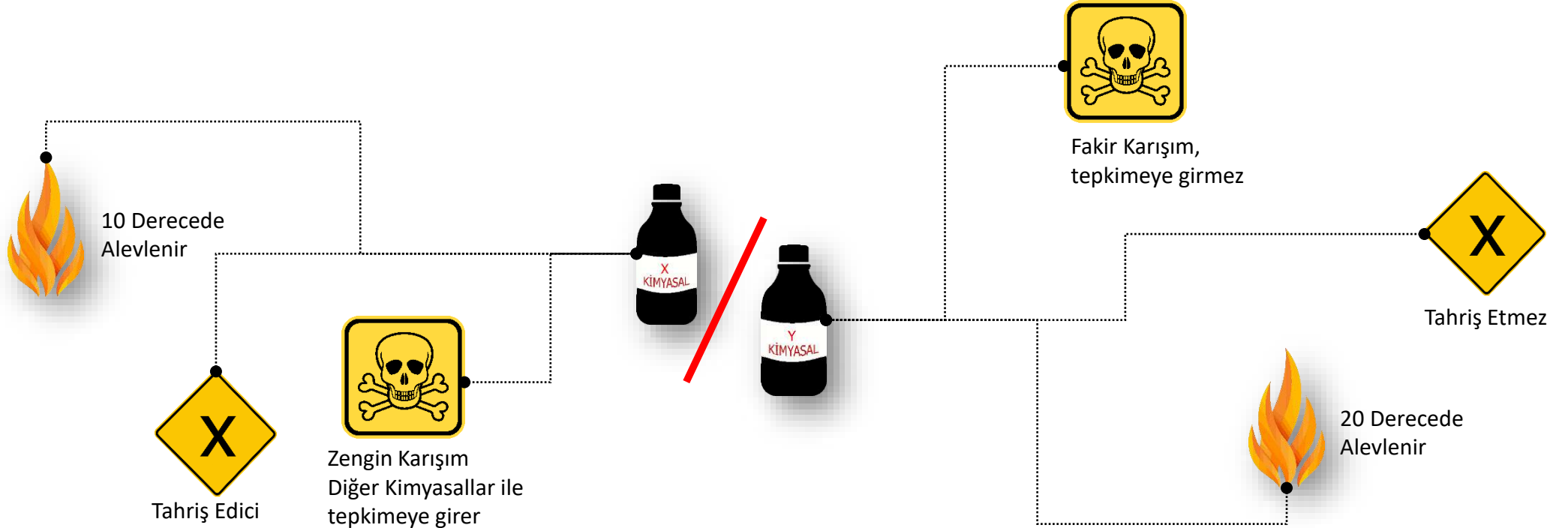
Postür (duruş) bozuklukları düzeltilir.

Çalışma Mevzuatı ile İlgili Bilgiler

İşverenin Yükümlülükleri

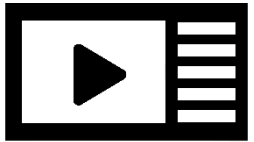
Tehlikeli olanı tehlikesiz ya da daha az tehlikeli olanla değiştirmek

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İşverenin Yükümlülükleri

Toplu koruma tedbirlerini almak.

Eğitimler Verilir

Çalışma Talimatları Asılır .

Uyarı Levhaları Eklenir

Gözlem yapılır ve yeterliliği
kontrol edilir , PÜKO
döngüsü sağlanır .

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

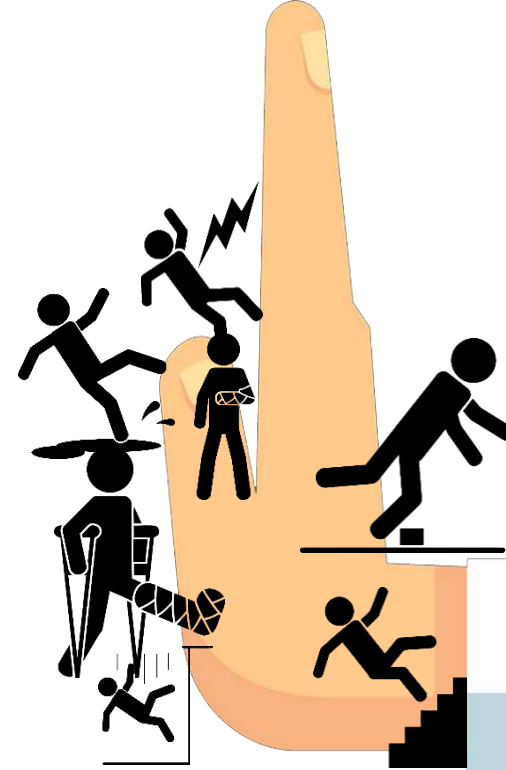
Teknolojik gelişmelere uyum sağlamak.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İşverenin Yükümlülükleri

Genel bir önleme politikası oluşturmak

Uluslararası ve yerel standartlar ışığında politikalar oluşturularak çalışanlara deklare edilir , işveren dahil olmak üzere tüm çalışanların politika kurallarına katılımı sağlanır .

Çalışma Mevzuatı ile İlgili Bilgiler

İşverenin Yükümlülükleri

Faaliyet niteliklerine göre risk analizi gerçekleştirerek tehlikeleri ortadan kaldırmak .

1 Risklerden kaçınmak

2 Kaçınılması mümkün olmayanları analiz etmek

3 Risklerle kaynağında mücadele etmek

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

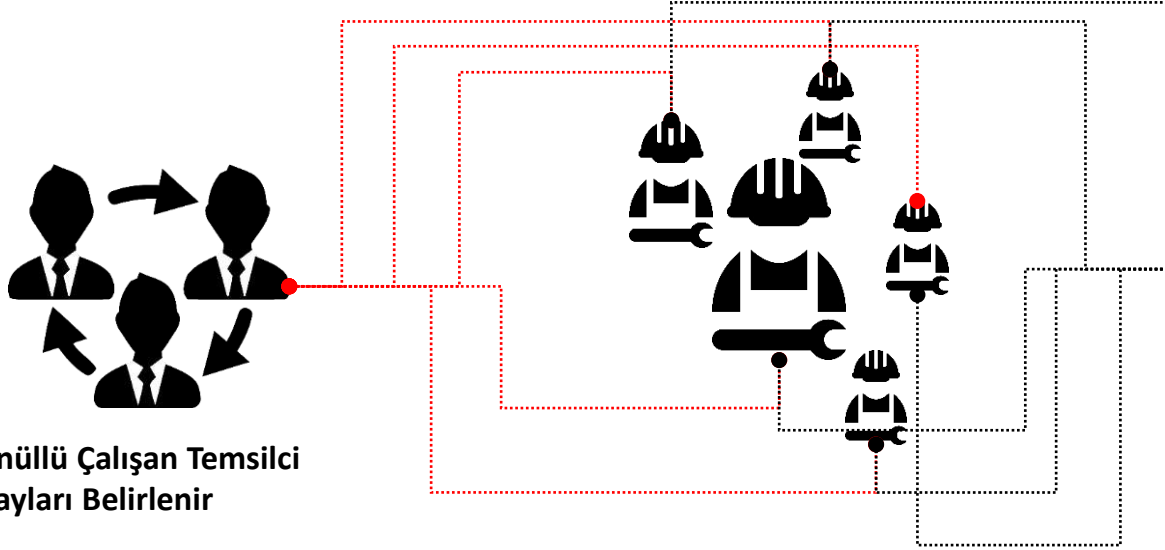
İşverenin Yükümlülükleri

Çalışan Temsilcisi Seçimi Gerçekleştirilir.

Çalışanların risklerden korunması aşamasında çalışanların oy birliği ile çalışan temsilcisi seçilir.

Çalışanlara Sunulur ve Oylanması Talep Edilir.

Gönüllü Çalışan Temsilci
Adayları Belirlenir

Oy Sonuçları
Duyuru Yapılır

Yazılı olarak panolarda
tebliğ edilir.

Kurul toplantılarında
çalışanları temsil eder
ve eksiklikleri , mevzuat
kapsamında belirtir ,
çalışanların taleplerini
belirtir.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

İşverenin Yükümlülükleri

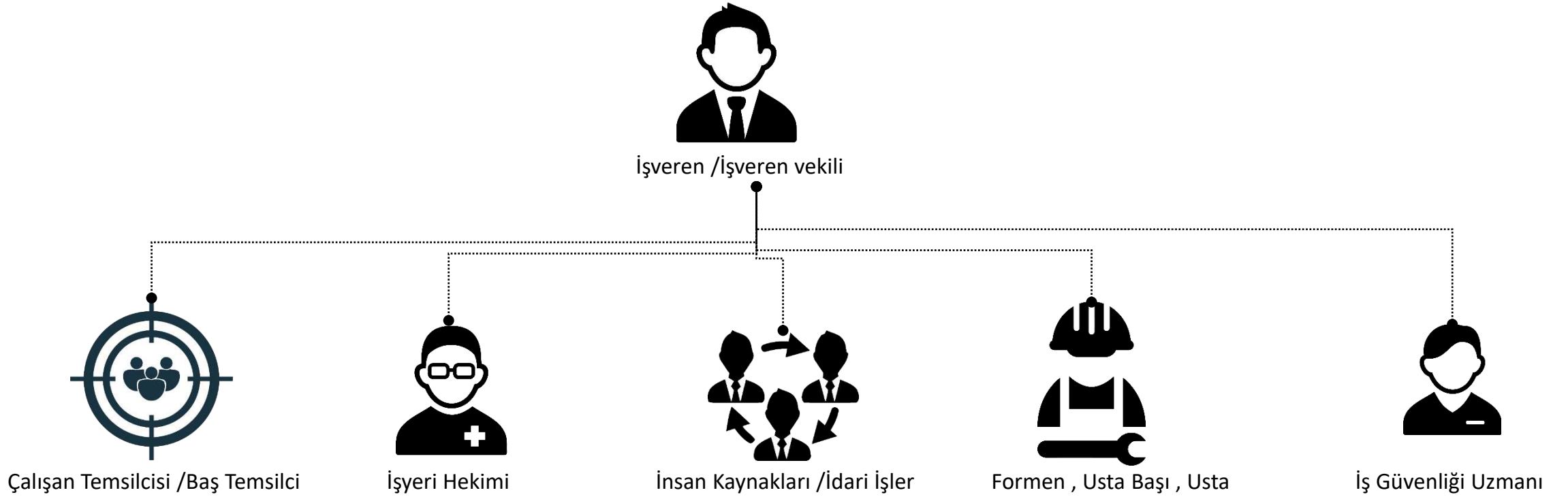

Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek acil durumları önceden değerlendirerek, çalışanları ve çalışma çevresini etkilemesi mümkün ve muhtemel acil durumları belirler ve bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır.

İşverenin Yükümlülükleri

İş Güvenliği Kurul Toplantısı Gerçekleştirilir.

Çalışanların risklerden korunması aşamasında kurul toplantısı düzenler,

Çalışanların Yükümlülükleri

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

• Örnek : Kaynak cürufplarının çevredeki diğer çalışanlara sıçraması .

Kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

- Örnek : Yükün doğru bağlanmaması sonucu çevredeki insanların üzerine düşmesi

Kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

- Örnek : Kuryenin sürüş kurallarını ihlal etmesi sonucu yayaya çarpması .

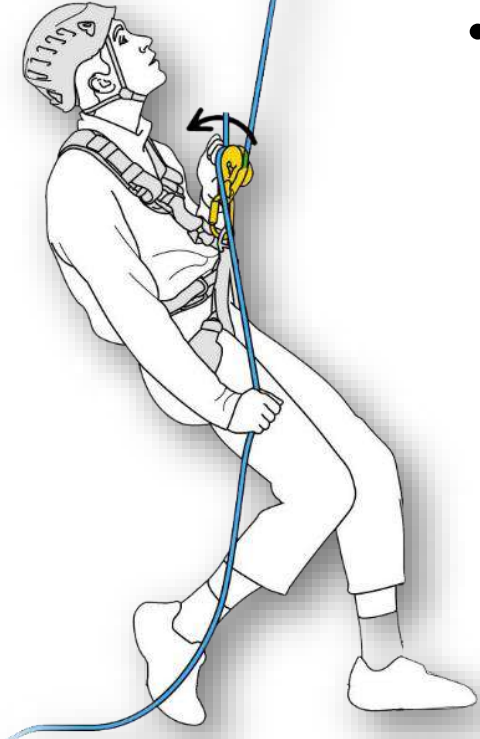
Kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

• Örnek : ipe erişim faaliyetinde el aletlerinin aşağıya düşmesi .

Kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

- Örnek : İlk yardım sertifikası olmayan personelin müdahale ederek kazazedeye zarar vermesi .

Kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

• Örnek : Forklift operatörünün aşırı yükleme sonucu yükü devirmesi ve kendine , çevreye zarar vermesi

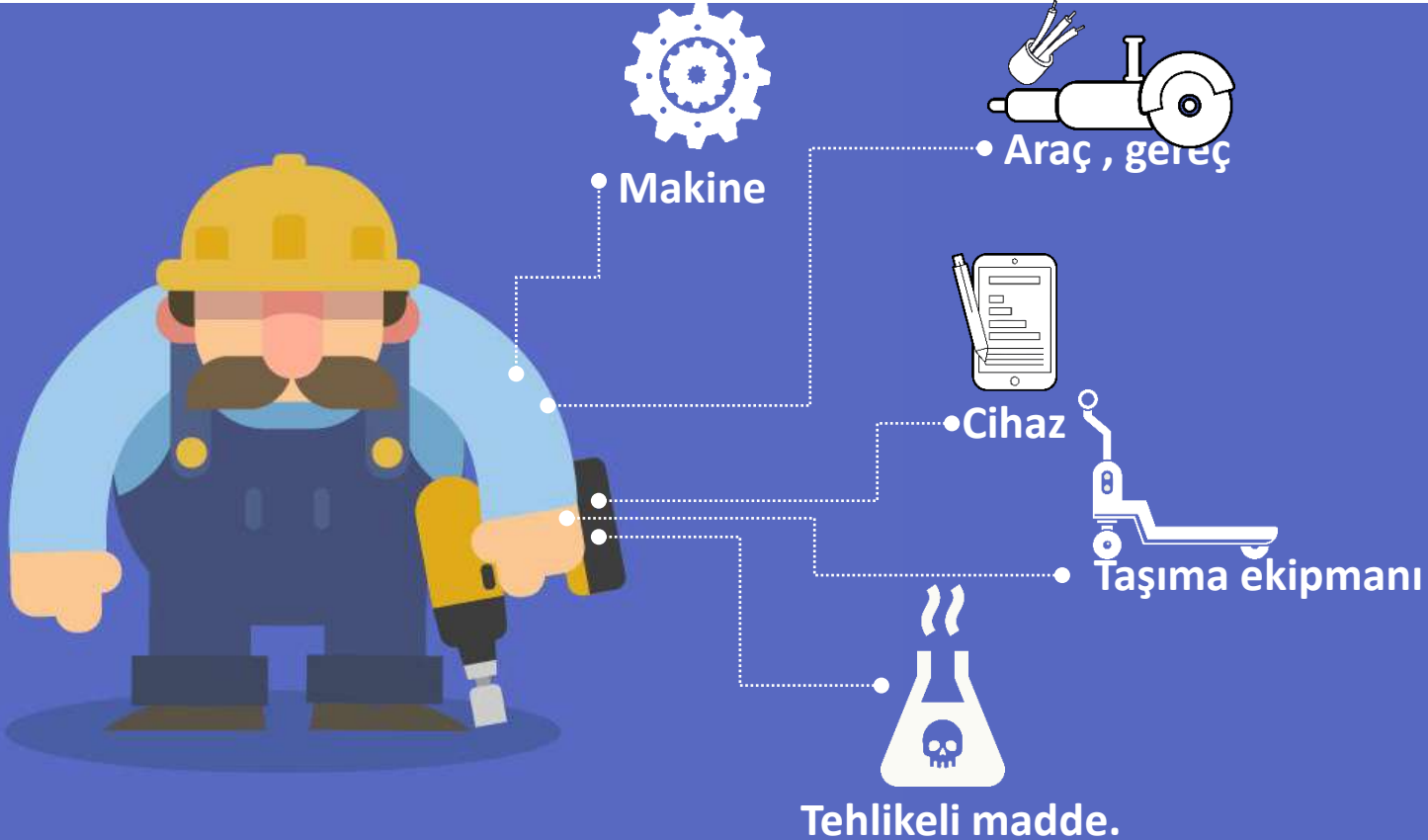
Kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

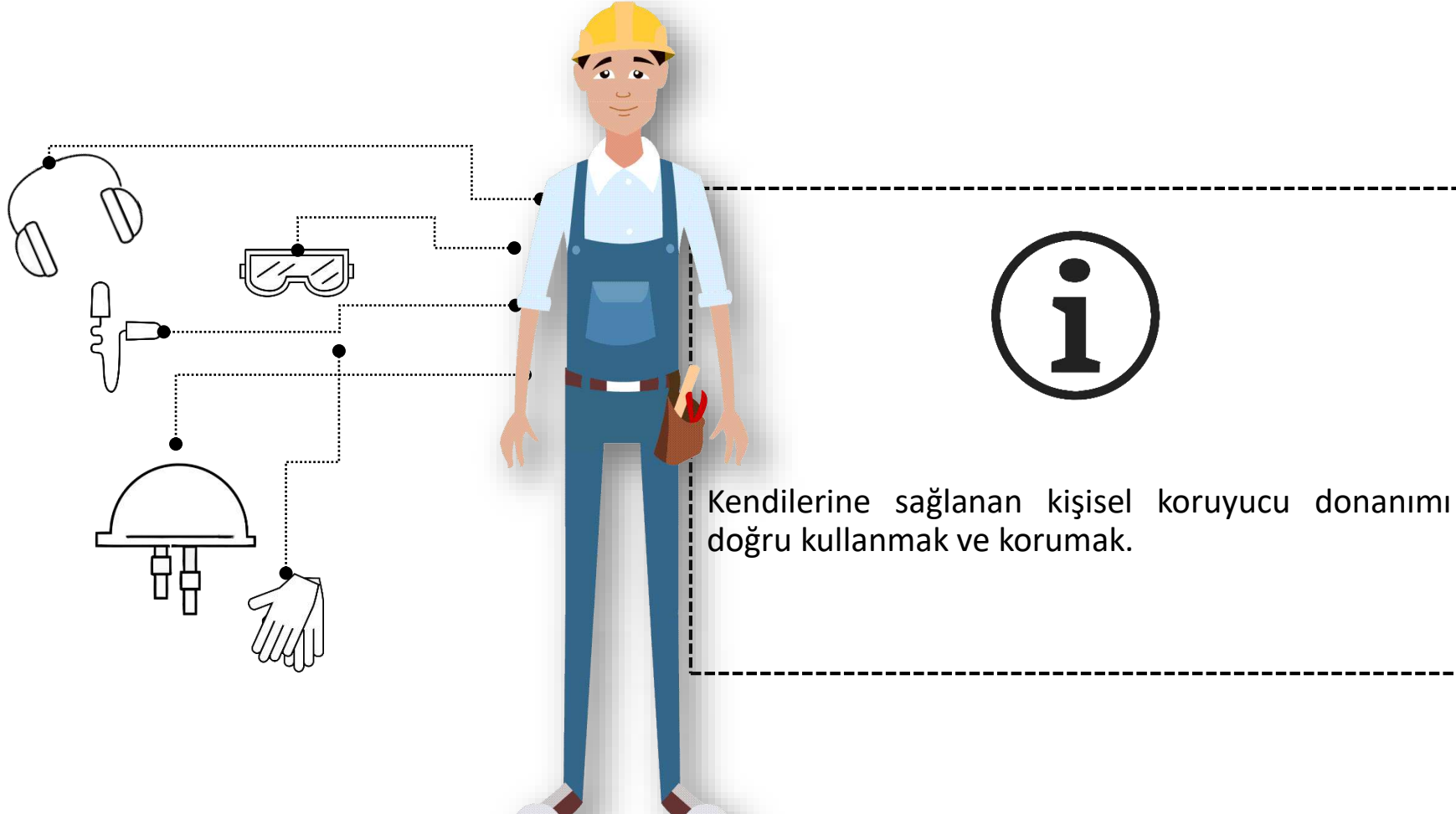
Kurallara uygun kullanmak ,bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak , keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek ile yükümlüdürler.

Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların
Yükümlülükleri

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

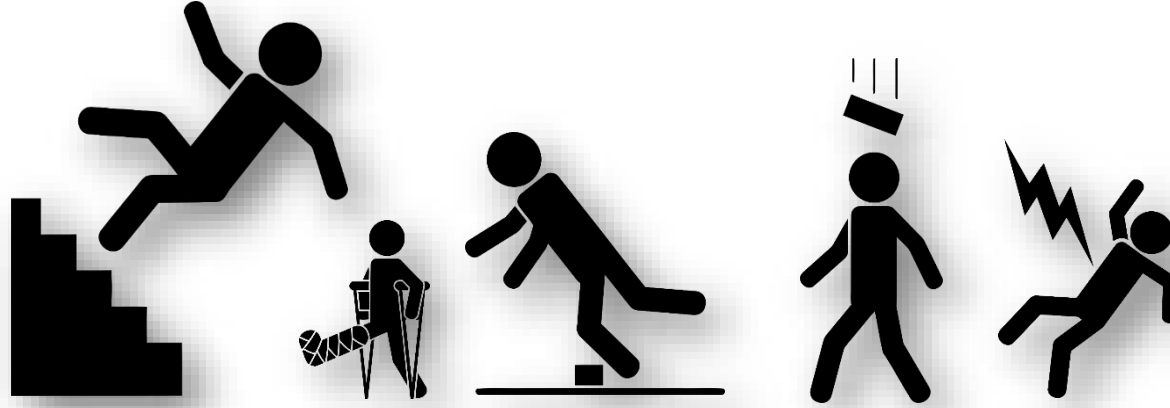
Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların
Yükümlülükleri

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

Tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber vermekle yükümlüdürler.

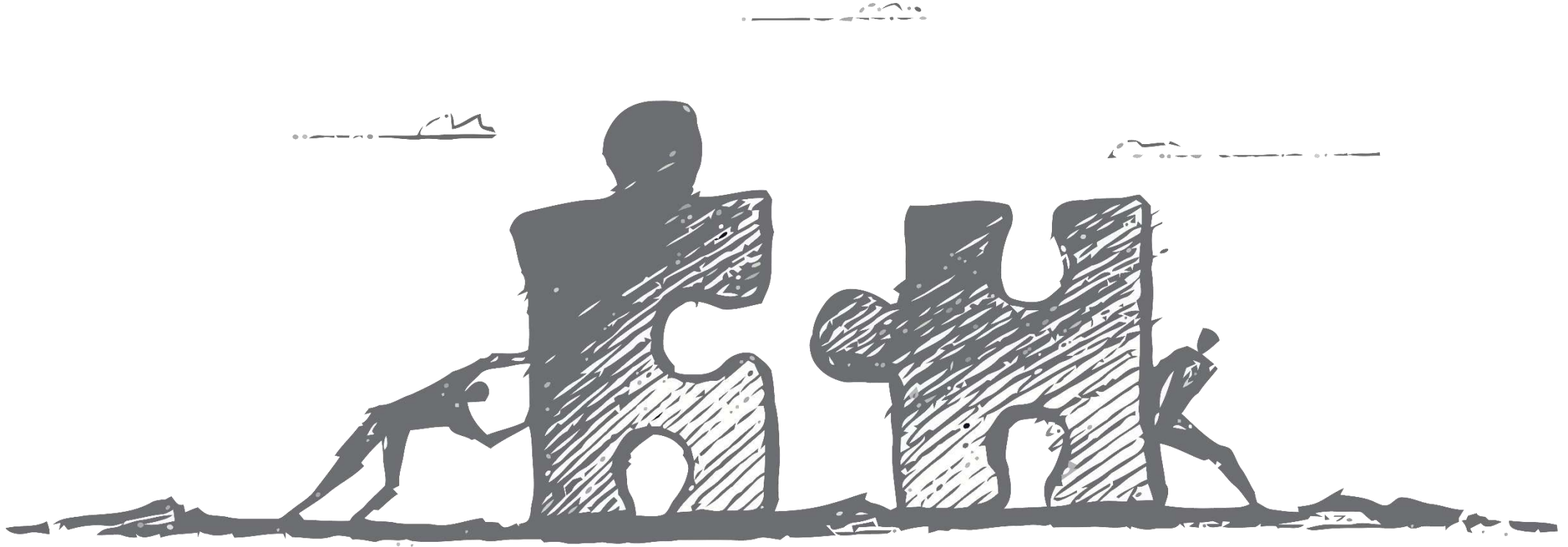
Çalışma Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

Çalışanların
Yükümlülükleri

Çalışanların Yükümlülükleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda,

Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak çalışanların yükümlülükleri arasındadır.

EMNİYET
TEDBİRLERİNİ AL
İŞİNİ
ŞANSA
BIRAKMA

Müh. Erdiç DEĞİRMENCİOĞLU
Elk.-Elektronik Mühendisi
A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı - 122843
Adli Bilişim Uzmanı
İç Anadolu Bölge Bilirkişisi – 46464
Konkordato Komiseri